

POSZUKIWANIE REZERWUARU WŁOŚNICY WŚRÓD DROBNYCH
SSAKÓW PUSZCZY BIAŁOWIESKIEJ

Drobne ssaki leśne (gryzonie i owadożerne) stanowią poważny odsetek pokarmu większych zwierząt, ważnych w naturze rezerwuarów włośnicy (lisów, borsuków, dzików itp.). Praca Karpińskiego i Kamińskiej (1948), stwierdzająca włośnię u myszy badylarki, ryjówki aksamitnej i małej oraz kretów w B.P.N., wywołała zrozumiałe zainteresowanie. Poparły ją wyniki Bieljajewej (1954, 1955), która również w Puszczy Białowieskiej, ale po stronie radzieckiej, wykryła włośnię u ryjówek, kretów oraz u myszy wielkookiej leśnej.

Powyższe wyniki posiadają zbyt dużą wagę dla zrozumienia epizootologii włośnicy, aby ich nie należało potwierdzić i dokładniej przebadać. Wprawdzie Sołtysowi (1952) nie udało się znaleźć włośni u ryjówek aksamitnych B.P.N., a specjalnie zorganizowana w tym celu ekspedycja na Węgrzech (Kotlan, 1952) również nie poparła powyższych wyników, postanowiliśmy udać się na miejsce i przebadać większy i bardziej różnorodny materiał. Posługiwaliśmy się metodą mikroskopową (ściskaczy), badając możliwie dużą ilość skrawków. Ogółem przebadaliśmy 1.759 sztuk drobnych gryzoni i owadożernych, należących do 17 różnych gatunków. Łowiono je w B.P.N. w różnych porach roku.

Nasz zupełnie ujemny wynik podajemy na tablicy w zestawieniu z badaniami innych autorów, prowadzonymi na tym samym lub sąsiednim terenie. Uwagę naszą, podobnie jak i Sołtysa, zwróciły larwy nieraz otorbione, należące prawdopodobnie do rodzaju *Porrocaecum*, które spotykaliśmy na mięśniach u wszystkich trzech gatunków ryjówek oraz u rzęsortka rzeczka. Przy pobieżnym oglądaniu mogą one być mylone z larwami włośni. W ten sposób nie udało nam się poprzeć spostrzeżeń Karpińskiego i Kamińskiej oraz Bieljajewej, a wynik upoważnia nas do poparcia tezy, że w powyższych badaniach nastąpiła pomyłka. W oddanej do druku pracy przeprowadziliśmy bardziej szczegółową analizę materiału i dyskusję.

Tabela

Badanie na włośnicę drobnych ssaków Puszczy Białowieskiej

Lp.	Gatunek zwierzęcia	Karpiński i Kamińska		Bieljajewa		Sołtys		Kozar i Warda	
		Ilość sztuk		Ilość sztuk		Ilość sztuk		Ilość sztuk	
		badan.	zakaż.	badan.	zakaż.	badan.	zakaż.	badan.	zakaż.
	<i>Insectivora</i>								
1	<i>Sorex minutus</i>	264	5	49	0	—	—	169	0
2	<i>Sorex araneus</i>	890	14	39	1	412	0	275	0
3	<i>Sorex macropygmeus</i>	24	0	38	1	—	—	85	0
4	<i>Neomys fodiens</i>	28	3	1	0	—	—	186	0
5	<i>Neomys milleri</i>	—	—	—	—	—	—	8	0
6	<i>Talpa europea</i>	10	1	20	8	—	—	48	0
	<i>Rodentia</i>								
7	<i>Microtus agrestis</i>	110	0	8	0	—	—	60	0
8	<i>Microtus arvalis</i>	—	—	—	—	—	—	71	0
9	<i>Microtus ratti-ceps</i>	—	—	—	—	—	—	30	0
10	<i>Pitymys subterraneus</i>	125	0	—	—	—	—	127	0
11	<i>Micromys minutus</i>	23	1	1	0	—	—	21	0
12	<i>Clethrionomys glareolus</i>	257	0	241	0	—	—	272	0
13	<i>Apodemus flavicollis</i>	37	0	235	4	—	—	247	0
14	<i>Sicista subtilis</i>	70	0	—	—	—	—	34	0
15	<i>Dyromys nitedula</i>	6	0	9	0	—	—	7	0
16	<i>Arvicola terrestris</i>	1	0	7	0	—	—	22	0
17	<i>Mus musculus</i>	—	—	401	6	—	—	97	0
	R a z e m	1845	24	1045	20	412	0	1759	0

ПОИСКИ ЕСТЕСТВЕННЫХ ОЧАГОВ ТРИХИНЕЛЛЕЗА СРЕДИ МЕЛКИХ МЛЕКОПИТАЮЩИХ БЯЛОВЕЖСКОЙ ПУЩИ

Резюме

Обследовано 1759 штук мелких млекопитающих (6 видов *Insectivora* и 11 видов *Rodentia*), добытых в Бяловежском народном заповеднике. Трихинеллы ни разу не были найдены. Проведена дискуссия с трудами Карпинского, Ка-

минской (1948) и Беляевой (1954, 1955), согласно которым в тех же местах и у тех же видов были выявлены трихинеллы. Надо полагать, что названные авторы ошибочно считали найденные ими личинки трихинеллами.

SEARCH FOR A TRICHINELLOSIS RESERVOIRE IN THE SMALL MAMMALS OF THE BIAŁOWIEŻA FOREST

Summary

1,759 specimens of small mammals (six species of *Insectivora* and eleven species of *Rodentia*) (table), caught in the Białowieża National Park, were examined. *Trichinella* was never found. Karpiński & Kamińska's (1948) as well as Bielyayeva's (1954, 1955) works which had recorded *Trichinella* in the same species and in the same territories were discussed. It is supposed that they were confused with the larvae of other parasitic *Nematodes*.